

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการศึกษา

ปัจจุบันการแข่งขันทางธุรกิจหลายอุตสาหกรรมไม่ได้เป็นเพียงแค่การแข่งขันภายในประเทศเท่านั้น แต่กลายเป็นการแข่งขันระดับโลก โดยมีมูลเหตุสำคัญมาจากการลดมาตรการกีดกันทางการค้า เช่น อัตราภาษีศุลกากร ประกอบกับได้มีพัฒนาการด้านการขนส่ง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) จึงส่งผลให้ธุรกิจต่างๆ สามารถขยายตลาดการค้าไปยังตลาดใหม่ๆ ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสทางการตลาดให้แก่กิจการ

ปัจจัยที่สำคัญยิ่ง ที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ (Critical Success Factor) ในการยึดโยงการปฏิบัติงานทุกระดับ ให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นภายใต้ภาวะการแข่งขันขององค์กร อาจจะพิจารณาจากองค์ประกอบทางการบริหาร เช่น การวางแผนองค์กรและโครงสร้างองค์กร ทรัพยากรบุคคล ระบบการทำงาน ระบบบัญชีการเงิน ระบบจัดซื้อ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาองค์กร และอื่น ๆ¹

จากที่กล่าวมาข้างต้น ระบบบัญชีการเงิน ถือได้ว่าเป็นระบบที่มีความสำคัญระบบหนึ่งในการวัดความมีประสิทธิภาพขององค์กร เนื่องจากเป็นที่รวบรวมข้อมูลสำคัญทางตัวเลข ซึ่งได้แก่รายงานทางการเงิน (Financial Statement) ซึ่งหลัก ๆ ประกอบไปด้วย งบดุล (Balance Sheet) งบกำไรขาดทุน (Profit/Loss Statement) งบกระแสเงินสด (Cash Flow Statement) หรือแม้แต่ งบประมาณเงินสด (Cash Budgeting) ซึ่งหากปราศจากปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จต่าง ๆ เหล่านี้แล้ว องค์กรจะไม่ได้รับการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

บริษัทที่ดำเนินกิจการภายในประเทศ ทั้งที่เป็นผู้ผลิต ผู้จำหน่าย หรือผู้ให้บริการ ต่างก็เล็งเห็นความสำคัญของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่สามารถช่วยให้ข้อมูลในการวางแผนการผลิต การวางแผนด้านค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แก่ทุกแผนกในองค์กร หรือแม้แต่การวางแผนด้านการจัดการเงินทุนหมุนเวียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งบประมาณเงินสด (Cash Budgeting) ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้การบริหารงานของกิจการมีความคล่องตัว มีเงินสดไว้ใช้จ่ายในกิจการตลอดเวลา ทั้งในการใช้จ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายประจำ เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าน้ำและค่าไฟ เป็นต้น รวมทั้งใช้ชำระหนี้ได้

¹ ชัยสิทธิ์ เถลิงมีประเสริฐ "ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ" ใน มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles กับการจัดทำงบประมาณระบบใหม่ (บริษัทธีระพีลัมและไซเท็กซ์ จำกัด, 2544) หน้า 1-26

ทันทีเมื่อถึงกำหนด และอาจต้องมีเก็บไว้เพื่อใช้จ่ายในกรณีมีเหตุฉุกเฉินที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น การผิคนัดชำระหนี้จากลูกค้ารายใหญ่ การเกิดน้ำท่วม เป็นต้น² การวางแผนและควบคุมเงินสดโดยวิธีการดังกล่าวได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากทั้งในภาครัฐและเอกชน และถ้าข้อมูลดังกล่าวมีความทันสมัย ทันเวลา ถูกต้อง มากเท่าไร การตัดสินใจของผู้บริหารก็สามารถทำได้รวดเร็ว ถูกต้อง และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นจริงที่สุดในเวลาที่เหมาะสมต่อสถานการณ์นั้น ๆ บริษัท นามิกิ พรีซิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัทในเครือของ บริษัท นามิกิ พรีซิชั่น เจเวล จำกัด ประเทศญี่ปุ่น บริษัทฯ เป็นผู้ผลิตมอเตอร์ขนาดเล็ก (Micro-motor) อุปกรณ์ควบคุมการจ่ายของเหลวโดยอัดโนมัติ (Volumetric Infusion Pump Head) อุปกรณ์สั่นสะเทือน (Vibration Motor) และลำโพงขนาดเล็ก (Vibration Speaker) ตั้งอยู่เลขที่ 60/29 หมู่ 4 ถนนทางหลวงหมายเลข 11 ต.บ้านกลาง อ.เมือง จ.ลำพูน เขตประกอบการเสรี นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

บริษัท ฯ ได้ทำการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกให้ลูกค้าจำนวน 28 ราย ในประเทศต่าง ๆ ทั้ง ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ฝรั่งเศส เกาหลี จีน สหรัฐอเมริกา อังกฤษ มียอดขายผลิตภัณฑ์รวมทั้งหมดต่อเดือนประมาณ 250 ล้านบาท คิดเป็น 3,000 ล้านบาทต่อปี และมีการสั่งซื้อวัตถุดิบจากผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิตจำนวน 27 ราย มียอดซื้อวัตถุดิบรวมทั้งหมดคิดเป็น 2,300 ล้านบาท ต่อปี โดยประมาณ

บริษัทฯ ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี คือ Impress Accounting System มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 และในสมัยนั้นบริษัท ได้ทำการจัดซื้อ จัดหาวัตถุดิบ จากบริษัทแม่ และทำการขายให้กับบริษัทแม่เพียงบริษัทเดียว ทำให้การจัดทำงบประมาณเงินสดรับและเงินสดจ่ายทำได้ง่าย เนื่องจากบริษัท ฯ จะทราบจำนวนรายรับที่แน่นอน ประกอบกับวันที่จะได้รับเงิน คือ ทุกวันที่ 20 ของเดือนถัดไป และทราบจำนวนรายจ่ายที่จะต้องจ่าย พร้อมทั้งกำหนดเวลาที่จะต้องจ่ายในแต่ละเดือน กล่าวคือ ในการจ่ายเงินให้กับผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบให้กับบริษัท ฯ นั้น ทางบริษัท ฯ จะกำหนดช่วงเวลาของการจ่ายเงินเป็น 3 ช่วง ด้วยกัน ได้แก่ ทุกวันที่ 5, 15 และ 25 ของเดือนถัดไป ดังนั้นการจัดทำแผนทางการเงินของบริษัท ฯ จึงทำในระยะเวลาสั้น คือ อยู่ในช่วง 2-3 เดือน สำหรับการพิจารณาในแต่ละครั้ง ทำให้การคาดการณ์สถานะทางการเงินเป็นไปอย่างราบรื่น

ต่อมาปี 2546 บริษัท ฯ ได้มีนโยบายทำการจัดซื้อ จัดหา วัตถุดิบโดยตรง จากผู้ผลิตรายอื่นนอกเหนือจากบริษัทแม่ ประกอบกับบริษัทแม่ได้มีการวางแผนที่จะย้ายแผนกขาย ซึ่งแต่เดิมอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์ (Namiki Precision of Singapore Pte Ltd.) มาที่บริษัท นามิกิ พรีซิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งแผนกขาย (Sales Department) เริ่มดำเนินงานตั้งแต่ เดือน สิงหาคม ปี

² ธนกร เอกเผ่าพันธุ์ “งบประมาณเงินสด” ใน การวางแผนและควบคุมโดยงบประมาณ (สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, 2543) หน้า 251

2548 ทำให้ บริษัท ๆ ต้องมีการวางแผนทั้งทางด้านการสั่งซื้อวัตถุดิบโดยตรง (Direct Purchase) จากผู้ผลิตและขายตรง (Direct Sale) ไปยังลูกค้า โดยไม่ผ่านบริษัทแม่อีกต่อไป ซึ่งการวางแผนงานดังกล่าว ต้องประกอบไปด้วย การวางแผนทางด้านเงินสดรับ และเงินสดจ่าย ให้มีความสอดคล้องกัน เนื่องจากระยะเวลาในการชำระหนี้ หรือ ระยะเวลารับชำระหนี้ (Credit Term) แตกต่างกันไปในแต่ละผู้ขายปัจจัยการผลิต และลูกค้าแต่ละราย ประกอบกับโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี (Impress Accounting System) ของบริษัท ๆ ยังไม่มีระบบสนับสนุนงบประมาณเงินสด การใช้โปรแกรมในส่วนของเงินสด (CB) เป็นเพียงการลงบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการรับเงินสดและการจ่ายเงินสดของรายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชีเจ้าหนี้ (AP) และระบบบัญชีลูกหนี้ (AR) เช่น การรับเงินสด หรือเช็คจากบริษัทอื่น ที่ไม่เคยได้ตั้งไว้เป็นลูกหนี้ การย้ายคืนต้นเงินกู้และดอกเบี้ย เป็นต้น

บริษัท ๆ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบบสารสนเทศทางบัญชี ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของบริษัท ทั้งในด้านการวางแผน และควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นเพื่อให้การวางแผนการดำเนินงานของบริษัท เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระบบสารสนเทศทางบัญชีเกี่ยวกับ งบประมาณเงินสดเพื่อที่จะสามารถช่วยให้ผู้บริหาร ได้รับทราบข้อมูลที่ต้องการ รวดเร็ว ส่งผลให้การบริหารจัดการด้านการวางแผนต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีด้านงบประมาณเงินสดของบริษัท
นามิกิ พรินซ์ชั่น (ประเทศไทย) จำกัด

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ได้ระบบสารสนเทศทางบัญชีด้านงบประมาณเงินสดที่เหมาะสมสำหรับบริษัท นามิกิ พรินซ์ชั่น (ประเทศไทย) จำกัด
2. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากงบประมาณเงินสดไปใช้ในการวางแผนด้านการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

การพัฒนาาระบบ (System Development) หมายถึง การพัฒนาซอฟต์แวร์หรือระบบทั้งที่เป็นการพัฒนาขึ้นมาใหม่ และการปรับปรุงต่อยอดจากซอฟต์แวร์เดิมหรือระบบเดิมให้เป็นซอฟต์แวร์ใหม่หรือระบบใหม่ รวมไปถึงการจัดทำเอกสารประกอบ การทดสอบ การบำรุงรักษา และการตรวจสอบซอฟต์แวร์ หรือ ระบบ

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System) เป็นระบบที่พัฒนาขึ้นมาในกิจการ โดยมีการใช้ทรัพยากรบุคคล คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์รอบข้าง (Peripheral) เช่น จอภาพ และเครื่องพิมพ์ เพื่อทำหน้าที่หลักในการบันทึกข้อมูล ประมวลผล และจัดทำสารสนเทศทางบัญชี ให้แก่ผู้ใช้ภายในและผู้ใช้นอกของกิจการ ในระบบสารสนเทศทางบัญชีนี้ อาจใช้คนบันทึกข้อมูล ประมวลผล และจัดทำสารสนเทศทางการบัญชี โดยไม่ใช้คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์รอบข้างเป็นเครื่องมือช่วยในการอำนวยความสะดวก หรืออาจนำคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รอบข้าง รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น ๆ มาบันทึกข้อมูล ประมวลผล และจัดทำสารสนเทศทางการบัญชีก็ได้

งบประมาณเงินสด (Cash Budget) เป็นแผนทางการเงินที่คาดคะเนการรับเงินสดและจ่ายเงินสดในอนาคตช่วงเวลาหนึ่งที่ทำให้ธุรกิจสามารถทราบล่วงหน้าถึงการเคลื่อนไหวของเงินสด อันเป็นผลจากการดำเนินธุรกิจและผู้บริหารทางการเงินจะตัดสินใจเพื่อวางแผนจัดหาและใช้เงินสดช่วงระยะเวลานั้นอย่างไร

บริษัท หมายถึง บริษัท นามิกิ พรินซ์ชั่น (ประเทศไทย) จำกัด